

A

MARGITA A BESNÁ

Rozprávačka: Eva Rysová

Pani: Zdena Studenková

Verona: Viera Bálinthová, zasl. um.

Vavro: Jozef Vajda

Krištof: Michal Suchánek

KEĎ JÁNOŠÍK PÍŠAL LÍŠTOČEK TROJROHÝ

Rozprávač: Elo Romančík, zasl. um.

Jánošík: Michal Dočolomanský, zasl. um.

Gróf: Martin Huba

Bača: Lubo Gregor

Richtár: Ivan Krivosudský

B

RYBKA SO ZLATOU KORUNKOU

Rozprávač: Pavol Mikulík

Žena: Elena Dulková-Landlová

Rybár: Vladimír Durdík

Rybka: Viera Richterová

AKO PÁNI HODOVALI

Rozprávač: Karol Machata, nár. um.

KRIVOPRÍSAŽNÍK

Rozprávačka: Mária Prechovská, zasl. um.

Radný pán: Ivan Letko

Anton: Ján Mistrík

Žena: Kamila Magálová

Richtár: Dušan Blaškovič, zasl. um.

Réžia: Olga Janíková
Scenár: PhDr. Ondrej Sliacky, CSc.
Dramaturgia: Elena Matulayová
Scénická hudba: Svetozár Štúr
Komorný orchester diriguje autor.
Hudobný režisér: Peter Breiner
Zvuková réžia: Ivan Jombík
Technická spolupráca: Jozef Hanák
Notes: Ondrej Sliacky
Cover ©: Svetozár Králik
Opus, n. p., Dunajská 18, Bratislava – ČSSR
Exported by Slovart, Bratislava
Printed by Grafobal, n. p., Skalica
Made in Czechoslovakia
© 1984 OPUS

OPUS

Stereo 9118 1540

Kčs 36,-

Povešť ako živá voda

Rozmanité a početné je dielo Ruda Morica. Sú v ňom knihy o prírode, príbehy o deťoch v Slovenskom národnom povstaní aj v súčasnosti, poviedky o športovcoch, rozprávky o zvieratách...

Tak sa to tvrdí už roky a skoro je to pravda.

Že to nie je pravda úplná, je to preto, lebo v tomto výpočte chýbajú knihy, ktorých sice nie je veľa, ale zato nemalý je ich význam.

Sú to knihy povestí.

Význam jednej z nich – O Blažejovi, čo sa nebál – je jedinečný dokonca pre autora samotného, pretože práve pomocou nej si vybavil to, čo je pre dospelého človeka najvzácnejšie – detstvo. A ešte niečo: domov a rodný Turiec.

„Tu som počúval prvé rozprávanie starej mamy o lesných zienkach, čo sa zjavujú v hlbokých horách a poblúdených mládencov utancujú na smrť,“ rozpomína sa na svoje detstvo, strávené na brehoch Váhu a svahoch Malej i Veľkej Fatry, samotný autor.

Čím bola pre iných rozprávka, tým bola teda pre Morica povesť.

Studnica vzrušujúcich dejov, ale aj prvého poznania života, a najmä údelu drobného človeka. Lebo povest v rozprávaní dedinskej ženy nebola len kratochvíľou. Bola to svojrázna výpoveď o ľudskom utrpení, zrade a ponížení, ale aj o láske, statočnosti a pravde, ktoré dokážu premôcť akúkoľvek lož a skrivodlivosť, nech by hneď za nimi stáli aj sily pekelné. A bola ešte niečím; vierou tých najjednoduchších v spravodlivý chod ľudských vecí. Preto v povesti tak ako v rozprávke majú zlo a temné ľudské vášne len dočasné trvanie. Odveký zápas medzi dobrom a zlom sa končí víťazstvom spravodlivosti.

Lenže tento zápas neprebíha sám od seba. Treba ho vybojovať. Neustále, pričom ak má byť víťazný, musí byť spravodlivý i ten, čo spravodlivosti pomáha na svet.

Taká je pravda povestí aj chudobných ľudí.

A takúto pravdu dostal do vienka i malý sučiansky chlapec. Nie zlato, či márnivo vecí, ale vieru v človeka, v ľudskú pravdu a v spravodlivosť.

A to, čo dostal kedysi ako dieťa, vracia teraz ako dospelý. Vracia to svojim skutočným i pomyselným vnúčatám, ktoré si raz ozvláštnia jeho slovo tak, ako si on ozvláštnil slovo svojich rodných.

Ale taký je už tok života, taký je život rozprávky a povesti. Najdôležitejšie však je, aby boli vody, ktoré ho napájajú.

A Moricovo povestové dielo takouto živou vodou je.